

Sygn. akt I USKP 108/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)
SSN Krzysztof Rączka (sprawozdawca)
SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania B.R.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Tomaszowie
Mazowieckim
o emeryturę pomostową,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 18 października 2022 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 23 października 2019 r., sygn. akt III AUa 1254/18,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu w Łodzi do ponownego rozpoznania i
rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 23 października 2019 r., sygn. akt III AUa 1254/18 Sąd
Apelacyjny w Łodzi w wyniku apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w
Tomaszowie Mazowieckim zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w

Piotrkowie Trybunalskim z 4 października 2018 r., sygn. akt V U 118/18 i oddalił odwołanie B.R. od decyzji organu rentowego z 5 stycznia 2018 r.

Zaskarżoną decyzją z 5 stycznia 2018 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Tomaszowie Mazowieckim odmówił B.R. prawa do emerytury pomostowej, co uzasadnił tym, iż po 31 grudnia 2008 r. wnioskodawczyni wykonywała pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych przez zbyt krótki okres, tj. jedynie przez 11 dni.

W sprawie ustalono, że B.R., ur. [...] 1962 r., 8 grudnia 2017 r. wystąpiła z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury pomostowej, wskazując, że nie pozostaje w zatrudnieniu. Ubezpieczona udowodniła okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 39 lat, 2 miesiące i 7 dni, w tym 35 lat, 1 miesiąc i 28 dni okresów składkowych oraz 4 miesiące i 9 dni okresów nieskładkowych.

Do stażu pracy w warunkach szczególnych ZUS zaliczył odwołującej się okresy od 4 września 1980 r. do 18 września 1981 r., od 16 marca 1987 r. do 30 kwietnia 2007 r. oraz od 1 maja 2007 r. do 31 grudnia 2008 r., tj. łącznie 22 lata, 8 miesięcy i 27 dni, podczas których była zatrudniona w Z. w O. i w jego następcy prawnym „O.” Spółce z o.o. w O. na stanowisku szklifierz wyrobów ceramicznych oraz - od 1 maja 2007 r. do 31 grudnia 2008 r. - na stanowisku operator maszyn i urządzeń ceramicznych: szklifierz ceramiki, wskazanych w stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze Wykazie A (Dział V, poz. 11, pkt 17). Wymienione okresy zatrudnienia zostały przyjęte do stażu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118). Z kolei do stażu pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2017 r., poz. 664, ze zm.) organ rentowy nie zaliczył żadnych okresów zatrudnienia wnioskodawczyni.

W okresie od 20 listopada 2017 r. do 30 listopada 2017 r. odwołująca się była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie G. Spółce z o.o. w O. na stanowisku sortowacza odpadów komunalnych, które odpowiada

zatrudnieniu przy wywozie nieczystości stałych i płynnych oraz pracom na wysypiskach i wylewiskach nieczystości związanym z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym, o których mowa w poz. 38 załącznika 1 do ustawy o emeryturach pomostowych. Stosunek pracy ustał z upływem czasu, na który umowa została zawarta. Do obowiązków B.R. na tym stanowisku należało rozrywanie worków zawierających odpady, wysypywanie ich, a następnie segregowanie na podgrupy, np. szkło, plastik, odpady organiczne, środki higieniczne (pampersy). Wnioskodawczyni pracowała na stojąco przy taśmie sortowniczej przez osiem godzin dziennie.

W dniu 30 listopada 2017 r. pracodawca wystawił odwołującą się zaświadczenie o pracy w szczególnych warunkach, w którym podał, że B.R. była zatrudniona w Przedsiębiorstwie G. Spółce z o.o. w O. w okresie od 20 listopada 2017 r. do 30 listopada 2017 r. w wymiarze pełnego etatu, na stanowisku sortowacz odpadów komunalnych, wykonując prace przy wywozie nieczystości stałych i płynnych oraz prace na wysypiskach i wylewiskach nieczystości związane z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym, wymienione pod poz. 38 w załączniku nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Wyrokiem z 4 października 2018 r., sygn. akt V U 118/18 Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej B.R. prawo do emerytury pomostowej od 14 grudnia 2017 r.

Apelację od powyższego wyroku wniósł organ rentowy, zarzucając mu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c.; art. 4 oraz art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1270, ze zm.); art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych w zw. z poz. 19 załącznika 1 do tej ustawy i w zw. z Wykazem A (Dział V, poz. 11), stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43) oraz art. 4 ust. 6 w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych.

Sąd Apelacyjny ustalił dodatkowo, że w 1979 r. Z. w O. uruchomił zautomatyzowane linie technologiczne do produkcji płytek. Wnioskodawczym

obsługiwała jedną z nich. W latach 1980 - 1982 wnioskodawczyni pracowała na stanowisku szklifierz ceramiki, natomiast w 1987 r., to jest po powrocie z urlopu wychowawczego, objęła stanowisko drukarza. Praca wnioskodawczyni polegała przede wszystkim na nadzorowaniu pracy zautomatyzowanej linii produkcyjnej, w pierwszej kolejności na odcinku szklifierstwa, a następnie drukowania wzorów na płytkach. Jedyną czynnością, którą wnioskodawczyni wykonywała ręcznie, było dostarczanie szklifierstwa oraz barwnika do maszyny drukującej.

Sąd Apelacyjny w wyniku rozpoznania apelacji organu rentowego zmienił zaskarżony wyrok.

Sąd odwoławczy uznał, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał na dokonanie subsumpcji okresu pracy wykonywanej przez odwołującą się od 20 do 30 listopada 2017 r. jako pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu przywołanych przepisów ustawy o emeryturach pomostowych, mimo formalnej zgodności tejże pracy z pracą rodzajowo opisaną w załączniku nr 1 poz. 38. Zebrany materiał dowodowy wykluczał też kwalifikowanie pracy wykonywanej do 1999 r., pracy w szczególnych warunkach z art. 32 i art. 33 ustawy o FUS, równocześnie jako pracy w szczególnych warunkach z art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Powyższe znajdowało wprost uzasadnienie także w treści wyjaśnień ubezpieczonej złożonych na rozprawie apelacyjnej oraz treści przywołanego załącznika nr 1 poz. 19; praca wnioskodawczyni przy produkcji płytek nie miała nic wspólnego z rodzajem prac opisanych w załączniku nr 1 poz. 19.

Zdaniem Sądu drugiej instancji, w okolicznościach faktycznych sprawy art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych nie daje wnioskodawczyni prawa do przywołanego świadczenia. Gdy osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową nie kontynuuje pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze według przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, może ona nabyć prawo do emerytury pomostowej tylko wówczas, gdy dotychczas wykonywaną przez nią pracę można zakwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy) w rozumieniu aktualnie obowiązujących przepisów. W niniejszej sprawie, wbrew przekonaniu Sądu

Okręgowego, taka sytuacja nie miała miejsca. Sąd pierwszej instancji błędnie bowiem przyjął, iż prace, wymienione w wykazie A, Dział V (prace w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych), poz. 11 (prace przy produkcji materiałów ogniotrwałych oraz wyrobów ceramicznych) odpowiadają pracy wymienionej pod poz. 19 w załączniku 1 do ustawy o emeryturach pomostowych, tj. pracy przy ręcznym szklwieniu wyrobów ceramicznych. Z zeznań wnioskodawczynie wprost wynika, że w Z. w O. już na rok przed rozpoczęciem przez nią pracy, tj. w roku 1979, uruchomiono zautomatyzowane linie technologiczne do produkcji płytek. Jedyne czynności, które wnioskodawczynie wykonywała ręcznie, polegały więc na mieszaniu i dopracowywaniu szklwa oraz na umieszczaniu pojemników ze szklwem w maszynie. Pozostała część procesu szklwienia płytek była już w pełni zautomatyzowana; wnioskodawczyni nadzorowała jedynie jego prawidłowy przebieg. Nadto ubezpieczona wykonywała pracę przy obsłudze linii nakładającej szklwo jedynie przez okres około dwóch lat przed urlopem wychowawczym, a po powrocie z urlopu pracowała dalej na linii drukującej.

Prawo do emerytury pomostowej nie powstało dla wnioskodawczynie także z art. 4 tejże ustawy. W ocenie Sądu drugiej instancji, stanowisko Sądu Okręgowego, zgodnie z którym z treści art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych nie wynika, by ustawodawca zawarł w nim wymóg wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze przez określony czas, jest błędne. Sąd pierwszej instancji ograniczył się bowiem do podstawowej, gramatycznej wykładni tego przepisu. Gdyby zaś pokusił się o interpretację art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych na gruncie wykładni systemowej i funkcjonalnej, musiałby dojść do wniosku, że owa cezura czasowa istnieje, co podyktowane zostało względami celowości.

W rozpatrywanej sprawie nie ulegało wątpliwości, że po 31 grudnia 2008 r. wnioskodawczynie świadczyła pracę opisaną w art. 3 ust. 1 ustawy jedynie przez 11 dni, tj. w dniach 20 - 30 listopada 2017 r., kiedy to była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie G. Spółce z o.o. w O. na stanowisku sortowacz odpadów komunalnych. Pracę odpowiadającą zatrudnieniu przy wywozie nieczystości stałych i płynnych oraz pracach na wysypiskach i wylewiskach nieczystości związanych z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym, o których mowa w

poz. 38 załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych. Wobec powyższego, wbrew stanowisku Sądu pierwszej instancji, nie można przyjąć, że wnioskodawczyni spełniła przesłankę nabycia prawa do tego świadczenia, wskazaną w art. 4 pkt 6 ustawy.

Reasumując, Sąd odwoławczy ocenił, że wnioskodawczyni nie nabyła prawa do emerytury pomostowej ani w oparciu o art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, ani w oparciu o art. 49 tej ustawy. Niespełnienie przesłanek do nabycia emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy wynikało z niemożności kwalifikowania pracy, wykonywanej przez 11 dni po 2008 r. w sortowni śmieci komunalnych, jako pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych, a niemożność nabycia emerytury pomostowej w oparciu o przepis z art. 49 tej ustawy był konsekwencją tego, że wykonywana do 1999 r. praca w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie była pracą w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych.

Powyższy wyrok skargą kasacyjną zaskarżyła odwołująca się w całości.

Skarżąca zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi:

1) naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 227 k.p.c. oraz art. 233 k.p.c. przez uwzględnienie zarzutu apelacji organu rentowego w zakresie błędnego ustalenia przez Sąd Odwoławczy posiadania przez wnioskodawczynię w dniu wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych, tj. 1 stycznia 2009 r. wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 tej ustawy i stwierdzenie, że pracy, jaką świadczyła w okresach od 4 września 1980 r. do 18 września 1981 r., od 16 marca 1987 r. do 30 kwietnia 2007 r. i od 1 maja 2007 r. do 31 grudnia 2008 r., nie można uznać za pracę w warunkach szczególnych, w sytuacji gdy nie przeprowadzono żadnego postępowania dowodowego w tym względzie, w szczególności, w jakim stopniu ręczne dostarczanie szkliva oraz barwnika do maszyny drukującej, a także praca na taśmie we wskazanym środowisku wpływała na zdrowie pracowników, co powinno mieć miejsce dla właściwego ustalenia charakteru świadczonej przez wnioskodawczynię pracy;

2) naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 229 k.p.c. w zw. z art. 233 k.p.c. w zw. z art. 2 § 3 k.p.c., art. 16 § 1 i 3 k.p.a., przez uwzględnienie zarzutu apelacji organu rentowego w zakresie błędnego ustalenia przez Sąd odwoławczy posiadania przez wnioskodawczynię w dniu wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych, tj. 1 stycznia 2009 r. wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 tej ustawy, w sytuacji gdy jeszcze na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji ZUS Oddział w Tomaszowie Mazowieckim uznał za udowodnione: łączny staż okresów składkowych i nieskładkowych oraz staż pracy w szczególnych warunkach, uwzględniając okresy od 4 września 1980 r. do 18 września 1981 r., od 16 marca 1987 r. do 30 kwietnia 2007 r. i od 1 maja 2007 r. do 31 grudnia 2008 r., a więc przyznał przedmiotowe fakty, odmawiając zaliczenia do stażu pracy w warunkach szczególnych po 31 grudnia 2008 r. jedynie okresu zatrudnienia od 20 listopada 2017 r. do 30 listopada 2017 r., a w konsekwencji decyzja w tym zakresie była ostateczna i prawomocna i nie podlegała rozpoznaniu przez Sąd Pracy;

3) naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych przez jego błędną wykładnię, a mianowicie uznanie, że dla spełnienia przedmiotowego wymogu do uzyskania emerytury pomostowej konieczne jest świadczenie pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze przez określony czas, w tym przypadku przez co najmniej miesiąc, podczas gdy jest to wykładnia zawężająca i jako taka nie może być stosowana, a ponadto opiera się na orzeczeniu Sądu Najwyższego wydanym w innym stanie faktycznym.

Wobec powyższego odwołująca się wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Łodzi do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest uzasadniona w stopniu uzasadniającym uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Stosownie do art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach skargi kasacyjnej (jej podstaw) i jest związany ustaleniami faktycznymi

stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, jeżeli skarga nie zawiera zarzutu naruszenia przepisów postępowania (bądź jeżeli taki zarzut okaże się niezasadny). W pierwszej kolejności należy zatem rozważyć podniesione przez powódkę zarzuty naruszenia prawa procesowego.

Oba zarzuty sformułowane w treści skargi kasacyjnej nie mogą zostać uwzględnione. Przypomnieć trzeba, że na podstawie art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Rozpoznając skargę, Sąd Najwyższy nie jest uprawniony ani do badania prawidłowości ustaleń faktycznych, ani do oceny dowodów, dokonanych przez sąd drugiej instancji. Sąd Najwyższy, jako „sąd prawa”, rozpoznając nadzwyczajny środek zaskarżenia w postaci skargi kasacyjnej, jest związany ustalonym stanem faktycznym sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 21 maja 2018 r., I PK 50/17, LEX nr 2553397). Tymczasem, jak wynika z treści skargi kasacyjnej wniesionej w niniejszej sprawie, strona skarżąca w ramach sformułowanych zarzutów naruszenia prawa procesowego wprost podważa ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Apelacyjny. Istotą analizowanych zarzutów jest próba przeforsowania przez skarżącą korzystnych dla niej ustaleń faktycznych, które nie zostały ustalone przez Sąd drugiej instancji, jak również prezentowanej przez skarżącą oceny dowodów.

Wskazać należy, że wyłączenie w art. 398³ § 3 k.p.c. z podstaw skargi kasacyjnej zarzutów dotyczących oceny dowodów pozbawia skarżącego możliwości powoływania się na zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 § 1 k.p.c. Przepis art. 398³ § 3 k.p.c. wprowadzie nie wskazuje *expressis verbis* konkretnych przepisów, których naruszenie, w związku z ustalaniem faktów i przeprowadzaniem oceny dowodów, nie może być przedmiotem zarzutów wypełniających drugą podstawę kasacyjną, nie ulega jednak wątpliwości, że obejmuje on art. 233 k.p.c., bowiem właśnie ten przepis określa kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 18 kwietnia 2018 r., II PK 49/17, LEX nr 2540109 i wskazane tam orzecznictwo). Natomiast strona skarżąca wszystkie zarzuty naruszenia prawa procesowego opiera właśnie na art. 233 § 1 k.p.c., nawet w ten sposób wprost wskazując, że jej intencją jest podważanie ustaleń faktycznych Sądu Apelacyjnego, mimo że zarzuty tego rodzaju nie mogą być podstawą skargi kasacyjnej.

Przechodząc do zarzutów naruszenia prawa materialnego, należało uznać za uzasadniony zarzut naruszenia art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych. Sąd Najwyższy w uchwale z 18 maja 2022 r., III UZP 2/22 (LEX nr 3343023) przyjął, że nabycie prawa do emerytury pomostowej nie jest uzależnione od wykonywania, po 31 grudnia 2008 r., pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przez okres przynajmniej jednego miesiąca (art. 4 pkt 6 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r., poz. 1924 z późn. zm.).

W uzasadnieniu wskazanej uchwały Sąd Najwyższy wyjaśnił, że na przesłanki nabycia prawa do emerytury pomostowej należy patrzeć w sposób całościowy i umieszczać je w pewnym kontekście związanym z sytuacją życiową pracownika. Skupienie się jedynie na okresie wykonywania pracy przez ubezpieczonego po 31 grudnia 2008 r. i wyprowadzanie wniosków dotyczących warunków spełnienia przesłanek nabycia prawa do emerytury pomostowej, określonych w art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, powoduje zatracenie pewnego kontekstu, do którego uchwycenia konieczne jest szersze spojrzenie na cel wprowadzenia analizowanych przepisów. Nie można bowiem tracić z pola widzenia, że samo wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze po 31 grudnia 2008 r. przez okres krótszy niż miesiąc nie spowoduje nabycia prawa do emerytury pomostowej. Niezbędne jest również spełnienie pozostałych przesłanek, w tym 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze. Nie można skupiać się jedynie na tym, że praca szczególna po 31 grudnia 2008 r. przez okres krótszy niż miesiąc nie obciąża wystarczająco organizmu pracownika, aby przyznać mu emeryturę pomostową, bowiem jest zbyt krótkotrwała. Trzeba mieć na względzie, że jest to tylko końcowy okres pracy pracownika, dopełniający niejako jego wcześniejszą, wieloletnią pracę w warunkach szczególnie obciążających dla organizmu pracownika. Nawet fakt, że pewne prace nie są już uznawane za prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (z różnych powodów, bowiem może to wynikać ze zmian w technologii, warunkach pracy dostępnych środkach bezpieczeństwa), nie powoduje, że możemy pominąć tę pracę wykonywaną w latach poprzednich, gdy była ona uznawana za pracę szczególną i

skupić się jedynie na krótkotrwałym okresie pracy po 31 grudnia 2008 r. Oczywiście, mogą się zdarzyć sytuacje, gdy ktoś próbuje wyłudzić pewne świadczenia, jednak nie uzasadnia to wprowadzania dodatkowych, nieprzewidzianych przez ustawodawcę przesłanek nabycia prawa do emerytury, a ewentualnie wymaga dokładnego zbadania w realiach konkretnej sprawy, czy praca w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze podjęta krótkotrwale po 31 grudnia 2008 r. nie była pozorna.

W niniejszej sprawie Sąd Apelacyjny, w kontekście przyznania odwołującej się prawa do emerytury na podstawie art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, ograniczył się jedynie do przyjęcia nieaktualnej już linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, na podstawie której wymagany był okres co najmniej 1 miesiąca pracy w warunkach szczególnych po 31 grudnia 2008 r., nie zbadał natomiast spełnienia pozostałych przesłanek nabycia prawa do emerytury pomostowej na podstawie tego przepisu, nie zbadał również, czy praca ubezpieczonej po 31 grudnia 2008 r. miała jedynie charakter pozorny, a mimo to zdecydował się zmienić zaskarżony wyrok i oddalić odwołanie. W tej sytuacji należało uznać zaskarżony wyrok za wydany przedwcześnie, bez zbadania wszystkich niezbędnych okoliczności sprawy, co uzasadniało jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji, zgodnie z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 386 k.p.c.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 108 § 2 w związku z art. 398²¹ k.p.c.